

KURSPLAN

Läs-, skriv- och matematiklärande, 30 högskolepoäng

Literacy and Mathematics Learning, 30 credits

Kurskod:	LLMB17	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Fastställd av:	Utbildningsledare 2007-05-28	Utbildningsområde:	Samhällsvetenskapliga området (50%), naturvetenskapliga området (25%) och undervisningsområdet (25%)
Gäller fr.o.m.:	Gäller ht -11.	Ämnesgrupp:	UV1
Reviderad av:	Utbildningsledare 2011-05-31	Fördjupning:	G1F
Version:	1	Huvudområde:	Lärande

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas studenterna

- ha relevanta kunskaper om teorier och strategier för att med sin egen språkfärdighet som grund kunna förstå, möta och utveckla alla barns och elevers lärande i matematik och svenska
- ha utvecklat förmåga att kartlägga, bedöma och dokumentera elevers lärande i matematik och svenska
- kunna redogöra för kunskapens olika uttrycksformer (teoretiska, praktiska, sinnliga och estetiska) och hur dessa samspelar
- kunna leda samt analysera och reflektera över undervisning
- ha utvecklat didaktisk kompetens för att kunna ansvara för barns läs-, skriv- och matematiklärande i de tidigaste skolåren
- ha utvecklat sitt vetenskapliga förhållningssätt avseende metoder, informationssökning och eget skrivande

Innehåll

Matematiklärande, 9 högskolepoäng

Mathematics Learning, 9 credits

Innehåll

Läraryrskyrkan enligt aktuella styrdokument
Matematikens roll i dagens samhälle
Matematikens utveckling, struktur och grundläggande begrepp
Barns och elevers utveckling av ett matematiskt tänkande
Miljöer och strategier för lärande i matematik
Analys, värdering och dokumentation av elevers matematikutveckling
Bild och musik som pedagogiska redskap
Internationella perspektiv på lärande i matematik
Kritisk granskning av pedagogiskt material
Matematik i ett genusperspektiv

Verksamhetsförlagda uppgifter där vetenskapliga metoder provas
Informationssökning av vetenskapliga artiklar

Lärandemål

Efter avslutad delkurs förväntas studenterna

- ha relevanta kunskaper om teorier och strategier för att med sin egen språkfärdighet som grund kunna förstå, möta och utveckla alla barns och elevers lärande i matematik
- ha utvecklat förmåga att kartlägga, bedöma och dokumentera elevers lärande i matematik
- ha utvecklat sitt vetenskapliga förhållningssätt avseende metoder, informationssökning och eget skrivande

Examination

Delkursen examineras genom ett avslutande skriftligt arbete, men också genom obligatoriska examinationsuppgifter i form av litteraturseminarier, muntliga och skriftliga redovisningar enskilt och i grupp, verksamhetsförlagda uppgifter samt krav på deltagande i obligatoriska moment.

Läs- och skrivlärande, 9 högskolepoäng

Literacy Learning, 9 credits

Innehåll

Läraryrket enligt aktuella styrdokument
Skriftspråkets roll i dagens samhälle
Det svenska språkets utveckling, struktur och grundläggande begrepp
Från talspråk till skriftspråk; språklig medvetenhet
Läs- och skrivprocessen; teorier kring läs- och skrivutveckling
Miljöer och strategier för läs- och skrivlärande
Analys, värdering och dokumentation av elevers språkutveckling
Bild och musik som pedagogiska redskap
Internationella perspektiv på skriftspråkslärande
Kritisk granskning av pedagogiskt material
Skriftspråkslärande i ett genusperspektiv
Verksamhetsförlagda uppgifter där vetenskapliga metoder provas
Informationssökning av vetenskapliga artiklar

Lärandemål

Efter avslutad delkurs förväntas studenterna

- ha relevanta kunskaper om teorier och strategier för att med sin egen språkfärdighet som grund kunna förstå, möta och utveckla alla barns och elevers lärande i svenska
- ha utvecklat förmåga att kartlägga, bedöma och dokumentera elevers lärande i svenska
- ha utvecklat sitt vetenskapliga förhållningssätt avseende metoder, informationssökning och eget skrivande

Examination

Delkursen examineras genom ett avslutande skriftligt arbete, men också genom obligatoriska examinationsuppgifter i form av litteraturseminarier, muntliga och skriftliga redovisningar enskilt och i grupp, verksamhetsförlagda uppgifter, skriftlig tentamen samt krav på deltagande i obligatoriska moment.

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU), 7,5 högskolepoäng

School Located Studies, 7,5 credits

Innehåll

Delkursen är förlagd till anvisad VFU-plats där studenten följer och aktivt deltar i

verksamheten utifrån kursens innehåll och målbeskrivning.

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas studenten ha utvecklats i riktning mot de kunskaper, förmågor och förhållningssätt som beskrivs i examensmålen för lärarutbildningen. Det betyder att studenten i och efter denna kurs skall

- ha, i jämförelse med tidigare VFU-kurser, gjort erfarenheter av att självständigt leda den pedagogiska verksamheten i större helheter och i syfte att alla barn och elever skall utvecklas och lära
- ha gjort erfarenheter av och medvetet tillämpat skolans värdegrund
- ha utvecklat förståelse av och förmåga att inta ett professionellt förhållningssätt som utgår från kunskap om barns och elevers varierande behov och skolans demokratiska uppdrag
- ha observerat exempel på och reflekterat över hur samverkan med barn, elever, föräldrar och kolleger kan fungera, samt själv ha varit delaktig i sådan samverkan
- ha utvecklat sin förmåga att göra reflektioner över verksamheten, sina erfarenheter och sin egen utveckling utifrån insikter från den högskoleförlagda delen av kursen och skolans styrinstrument (prövas i särskild VFU-uppgift)
- ha gjort iakttagelser av och skaffat sig informationer om hur verksamheten och barns och elevers utveckling kan utvärderas och bedömas
- kunna göra fördjupade reflektioner kring observationer och egna erfarenheter av inslag i verksamheten som anknyter till teorier och metoder i den kurs varav VFU-kursen utgör en del (prövas i särskild VFU uppgift)
- ha utvecklat förmåga att analysera, bedöma, värdera och dokumentera elevers lärande i matematik och svenska samt kunna leda, analysera och reflektera över undervisningen (prövas i särskild VFU uppgift)
- ha utvecklat didaktisk kompetens för att kunna ansvara för barns läs-, skriv- och matematiklärande i de tidigaste skolåren

Examination

VFU:n är obligatorisk vilket innebär att frånvaro tas igen efter individuell prövning, efter samråd med berörda handledare. Frånvaro rapporteras i det underlag för bedömning som handledare ansvarar för och som lämnas till ansvarig lärare från högskolan. Examinator för kursen är ansvarig för betygsättningen. Som betyg används något av uttrycken Godkänd eller Underkänd.

Läs-, skriv- och matematiklärande, 4,5 högskolepoäng

Literacy and Mathematics Learning, 4,5 credits

Innehåll

Bedömning och dokumentation av elevers lärande i matematik och svenska

Vetenskapligt skrivande

Reflektion och fördjupning kring erfarenheter från VFU

Lärandemål

Efter avslutad delkurs förväntas studenterna

- ha utvecklat förmåga att analysera, bedöma, värdera och dokumentera elevers lärande i matematik och svenska
- kunna leda samt analysera och reflektera över undervisning
- ha utvecklat didaktisk kompetens för att kunna ansvara för barns läs-, skriv- och matematiklärande i de tidigaste skolåren

- ha utvecklat sitt vetenskapliga förhållningssätt avseende metoder, informationssökning och eget skrivande

Examination

Delkursen examineras genom muntliga och skriftliga redovisningar, enskilt och i grupp, verksamhetsförlagda uppgifter samt krav på deltagande i obligatoriska moment.

Undervisningsformer

Kursens undervisningsformer utgörs av föreläsningar i mindre och större grupper, gruppövningar, seminarier, handledning enskilt och i mindre grupp, egna studier och/eller i studiegrupper samt verksamhetsförlagd utbildning. Kursen innehåller flera praktiska moment och processer där obligatorisk närvaro är nödvändig för att nå kursens lärandemål. Obligatoriska moment förtecknas i studieplanen för respektive delkurs.

Förkunskapskrav

Godkända kurser i Inriktning del 1 eller motsvarande. Om kursen läses i direkt anslutning till Inriktning del 1 gäller istället att kurserna skall vara genomförda

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Se tidigare delkursers beskrivningar av examinationsformer.

För betyget Godkänd krävs visad god språkfärdighet i tal och skrift, fullgörande av obligatoriska moment samt betyget Godkänd på samtliga moment som utgör underlag för examination. För betyget Väl godkänd på hela kursen Läs-, skriv-, och matematikutveckling, 30 hp, krävs därutöver betyget Väl godkänd på delkurserna 1 och 2.

Antalet examinationstillfällen på den del av utbildningen som är verksamhetsförlagd (VFU) är begränsad. En student som inte godkänts vid första tillfället har rätt att genomföra VFU ytterligare två gånger. Efter att ha blivit underkänd på VFU två gånger har studenten rätt att på begäran få följande examination bedömd och betygsatt av ny examinator samt att handledas av annan handledare än vid tidigare tillfällen.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Läs- och skrivlärande	9 hp	U/G/VG
Matematiklärande	9 hp	U/G/VG
Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)	7.5 hp	U/G
Läs-, skriv- och matematiklärande	4.5 hp	U/G

Kursvärdering

Kursvärdering sker enligt anvisningar i utbildningsplanen. Pingpong används.

Övrigt

Kursen ingår i inriktning mot grundskolans tidigare år. Syftet är att studenterna skall utveckla kompetens för att skapa miljöer som främjar alla barns läs-, skriv- och matematiklärande, med särskild betoning på förskoleklassen och de första skolåren i grundskolan. Kursen är uppdelad i fyra delkurser.

Högskolan i Jönköping får avbryta en students medverkan i verksamhetsförlagd utbildning (VFU) under pågående kurs i de undantagsfall som en student under VFU visat grov oskicklighet när han eller hon tillämpat sina färdigheter på människor. Detsamma gäller om grov oskicklighet visats under moment i utbildning som förbereder för VFU. I sådana fall upprättas en individuell studieplan för studenten, se

utbildningsplanen.

Kurslitteratur

Matematiklärande, 9 hp

- Heiberg Solem, Ida, Alseth, Björnar & Nordberg, Gunnar (2011). Tal och Tanke - matematikundervisning från förskoleklass till åk 3. Lund: Studentlitteratur. 390 s
- Johnsen Hoines, M. (2004). Matematik som språk. Stockholm: Liber. 210 s
- McIntosh, Alistair (2007). Nya vägar i räkneundervisningen. Lära och undervisa i matematik - internationellt perspektiv. 15 s
- McIntosh, Alistair (2008). Förstå och använda tal. Göteborgs universitet: www.ncm.gu.se/bestallning
- Nämnaren Tema. (2000). Matematik från början. Göteborgs Universitet ncm.gu.se/bestallning. 245 s
- Runesson, Ulla (2007). A collective enquiry into critical aspects of teaching the concept of angels. Nordic Studies in Mathematic Education 12(4) (s. 7-25). 19 s
- Skolverket (2009). Analysschema i matematik för åren före skolår 6. www.skolverket.se. 44 s
- Skolverket. Diagnostiska uppgifter i matematik för användning i de tidiga skolåren. Stockholm: Liber. Tillhandahålls av institutionen. 50 s
- Skolverket (2001). Minoritetselever och matematikutbildning - litteraturoversikt. www.skolverket.se. 104 s
- Skolverket (2011). Läroplan för grundskolans, förskoleklassen och fritidshemmet del 1 och 2.
- Skolverket (2011). Kursplan och kunskapskrav i matematik. 20 s
- Skolverket (2010). Bedömning av kunskap för lärande och undervisning i matematik. www.skolverket.se
- Unenge, Jan (1999). Skolmatematiken igår, idag och i morgon. Stockholm: Natur och Kultur. Tillhandahålls av institutionen. 142 s
- Clarke Doug, M. (2004). Issues in teaching of Algorithms in Primary years. 15 s
- Lester, F.K. & Lambdin, D.V. (2004). Teaching Mathematics through Problem Solving. 15 s
- International Perspectives on Learning and Teaching Mathematics. ncm.gu.se
- Ytterligare artiklar kan tillkomma.

Läs- och skrivlärande, 9 hp

- Axelsson, Monica m.fl. (2009). Bygga broar och öppna dörrar. Att läsa, skriva och samtala om text i förskola och skola. Stockholm: Liber. 188 s
- Dysthe, Olga m.fl. (2002). Skriva för att lära. Lund: Studentlitteratur, s. 23-35. 13 s
- Eilard, Angerd (2004). Genus och etnicitet i en "läsebok" i den svenska mångkulturen. Pedagogisk forskning årgång 9 NR 4. s. 241-262. Tillhandahålls av kursen. 20 s
- Engstrand, Ola (2007). Fonetik Light. Lund: Studentlitteratur. 100 s
- Fast, C (2007). Sju barn lär sig läsa och skriva. Uppsala: Uppsala universitet (s. 178 - 200). www.ub.uu.se. 22 s
- Elbro, Carsten (2006). Läsning och läsundervisning. Stockholm: Liber AB
- Frost, Jörgen (2009). Läsundervisning och Läsutveckling. Lund: Studentlitteratur. 207 s
- Hagtvet Eriksen, Bente (2002). Skriftspråsutveckling genom lek. Stockholm: Natur & Kultur. s. 130-138. Tillhandahålls av kursen. 9 s
- Lindö, Rigmor (2002). Det gränslösa språkrummet. Om barns tal- och skriftspråk i ett didaktiskt perspektiv. Lund: Studentlitteratur. 230 s
- Lundberg, Ingvar & Herrlin, Katarina (2003). God läsutveckling, kartläggning och övningar. Stockholm: Natur & Kultur. 72 s
- Lundberg (2008). God skrivutveckling. Stockholm: Natur o Kultur
- Santoro Edwards, Lana, Chard, David, Howard Lisa & Baker, Scott (2008). "Making the very most of classroom read-alouds to promote comprehension and vocabulary", i The Reading Teacher 61 (5) s. 396-408. 13 s
- Skolverket (2007) Att läsa och skriva - forskning och beprövad erfarenhet. Myndigheten för skolutveckling. www.skolverket.se. 126 s
- Skolverket (2008). Nya Språket lyfter. Diagnosmaterial i svenska och svenska som andraspråk för åren

före skolår 6. Lärarhandledning och observationsschema. www.skolverket.se. 84 s
Skolverket (2010). Elevers läs- och skrivutveckling. En teoretisk bakgrund. www.skolverket.se
Svensson, Ann-Katrin (2009). Barnet, språket och miljön. Lund: Studentlitteratur. 13 s

Valbar metodisk fördjupningslitteratur

Alleklev, Birgitta & Lindvall, Lisbeth (2000). Listiga räven: läsinlärning genom skönlitteratur. En bok för alla. *75 s
Andersson, Peggy m.fl. (2000). Spökägget: Att läsa och skriva i förskola och skola. Stockholm: Natur och Kultur. *70 s
Bonniers (2001). Lyckas med läsning, Läs- och skrivinlärning i Nya Zeeland. Stockholm: Bonnier Utbildning AB. *140 s
Chambers, Aidan (1993). Böcker inom oss. Om boksamtal. Stockholm: Rabén & Sjögren. *160 s
Fast, Carina (2007). Berätta! Inspiration och teknik. Stockholm: Natur & Kultur. *130 s
Svensson, Ann-Katrin (2005). Språkglädje. Lund: Studentlitteratur. *225 s
Trageton, Arne (2005). Att skriva sig till läsning. Stockholm: Liber. *189 s
Stensson, B (2006). Mellan raderna - strategier för en tolkande läsundervisning. Göteborg: Bokförlaget Daidalos AB

Av dessa titlar väljs minst en. Efter samråd med kursansvarig kan även andra titlar väljas.

Läs-, skriv- och matematiklärande, 4,5 hp

Herrlin, Katarina & Lundberg, Ingvar (2003). God läsutveckling, kartläggning och övningar. Stockholm: Natur & Kultur 72 s
Liberg, Caroline (2003). "Flerstämmighet, skolan och samhällsuppdraget", i Örebro
Lundberg, Ingvar (2008). God skrivutveckling. Stockholm: Natur & Kultur
Universitet. Utbildning & Demokrati, volym 12, nr 2, s. 13-29 17 s
Sjöberg, Svein (2005). "TIMSS och PISA, brickor i det politiska spelet" i
Pedagogiska Magasinet 2/05. s. 10-19 10
Skolverket (2000). Analysschema i matematik för åren före skolår 6. Stockholm: Liber 44 s
Skolverket (2008). Allmänna råd för den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen. www.skolverket.se. Stockholm: Fritzes 17 s
Skolverket (2010). Bedömning av kunskap för lärande och undervisning i matematik. www.skolverket.se
Vetenskapliga artiklar med inriktning mot skriftspråsutveckling, matematiklärande och bedömning. 50 s
Skolverket (2011). Kommentarmaterial till kursplanen i svenska. www.skolverket.se
Skolverket (2011). Kursplan och kunskapskrav, svenska
Ev. ändringar och tillägg kan göras om nytt material tillkommer.